

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

TUTANAK

Konu : 2013 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Belediye Nüfusları

Yer : 119 nolu Toplantı Salonu

Tarih/Saat : 22/01/2014 11:00

Toplantı Gündemi

Ülkemizde 30 Mart 2014 tarihinde mahalli idareler seçimleri yapılacaktır. İlgili kanunlar (6360, 6447 ve 5393) uyarınca ilk mahalli idareler seçimleriyle birlikte (Mart 2014) yasal olarak yürürlüğe girecek idari bağıllık, tüzel kişilik ve sınır değişiklikleri; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) tarafından, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı'nın 421 sayılı kararına istinaden, 1 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Ulusal Adres Veri Tabanı'na yansıtılmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununa istinaden hazırlanan Resmi İstatistik Programı uyarınca, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)'nden tüm il, ilçe, belediye ve köyler için elde edilen nüfus bilgilerini, kurumsal yerler nüfusunu da ilave etmek suretiyle, yılda bir kez, 31 Aralık tarihli durumu dikkate alarak yayımlamaktadır. Bu çerçevede, 29 Ocak 2014 tarihinde yayınlanması planlanan 31 Aralık 2013 tarihli ADNKS nüfusları, yukarıda söz edilen kanunlar tarafından hükmedilen idari bölünüş değişikliklerinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından sisteme 1 Aralık 2013 tarihi itibarıyla yansıtılmasından ötürü, yayın tarihinde tüzel kişiliği devam eden ancak daha sonra tüzel kişiliği kalkacak olan belediye ve köylerin nüfuslarını içermeyecektir.

Buna karşın, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü (MİGM) tarafından, 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerinin yerine getirilebilmesi için, söz konusu idari bölünüş değişiklikleri yapılmamış haliyle belediye nüfusları talep edilmektedir.

Bu kapsamda, konuya ilişkin idari ve teknik sorunların tartışılması ve çözüm önerileri belirlenebilmesi amacıyla, konuya taraf olan; Türkiye İstatistik Kurumu, Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ve

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nde görev yapan ilgili idareci ve uzman personelin katılımıyla bu toplantı düzenlenmiştir.

Görüşülen Konular

TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanı Sn. Dr. Şebnem BEŞE CANPOLAT, ADNKS yerleşim yeri nüfuslarının, Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı gibi kurumlardan temin edilen "kurumsal yerler" nüfusları da dikkate alınmak suretiyle belirlendiğini; hesaplama, analiz ve kontrol süreçlerinin yoğun bir çalışma sonucunda yaklaşık 3 hafta sürdüğünü ve belirtilen kapsamdaki tüm hazırlıkların NVİGM'den 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla alınan idari bölünüş ve nüfuslar üzerinden yapıldığını belirtmiştir. Buna göre, 2013 ADNKS sonuçları 29 Ocak 2014 tarihinde kamuoyuna açıklanacaktır.

NVİGM Daire Başkanı Sn. Mustafa ADIGÜZEL, seçim sürecinden ötürü bir karmaşa yaşanmaması için ikili bir sistem öngördüklerini ve buna ilişkin hazırlık yaptıklarını; bu ikili sistemin, YSK için idari bölünüş kayıtlarının güncellenmiş halinin, diğer iş ve işlemler için ise mevcut durumun korunması şeklinde tasarlandığını belirtmiştir. Sn. ADIGÜZEL, bu yapının YSK tarafından kabul görmediğini ve sistemin 1 Aralık itibarıyla NVİGM tarafından güncellendiğini ifade etmiştir.

MİGM Daire Başkanı Sn. Rahmi KÖSE, 5779 sayılı Kanun gereğince, belediyelere İller Bankası paylarının ödenebilmesi için TÜİK'ten bir nüfus almaları gerektiğini ve bu nüfusun 6360 ve 6447 sayılı yasalar uyarınca yapılan idari bağıllık ve tüzel kişilik değişiklikleri olmaksızın; 2950 belediye için verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı Nüfus ve Göç İstatistikleri Grubundan Sn. M. Gürleyen GÖK, benzer sorunun 2008 ADNKS nüfusları açıklanmadan önce, 5747 sayılı Kanun'un hükmettiği değişikliklerin (43 yeni ilçe kurulması gibi) 31 Aralık 2008 tarihi öncesinde NVİGM tarafından UAVT'ye yansıtılması sonucunda da yaşandığını; TÜİK'in kamuoyuna bu sonuçları açıkladığını ve söz konusu değişiklikler yansıtılmamış haliyle Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'ne ikinci bir nüfus verilemediğini ifade etmiştir.

Sn. GÖK mevcut durumla ilgili olarak, köy kurulması, ayrılma-katılma gibi rutin değişiklikler gibi idari yapıdaki durumun yanı sıra dikkat edilmesi gereken ikinci bir hususun nüfusa ilişkin olduğunu dile getirmiştir. İdari yapı değişikliği ile birlikte taşınmalar, doğumlar ve ölümler gibi nüfusa ilişkin değişikliklerin de dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir. Sn. GÖK ayrıca, bazı katılmaların mahalleden daha küçük alanlar itibarıyla (örneğin bir mahallenin bir kısmının bir belediyeye, diğer kısmının başka bir belediyeye katılması veya bir köyün bir kısmının bir belediyeye katılması gibi)

gerçekleşmiş olduğunu; değişikliği net olmayan, muğlak olan yerler olduğunu; UAVT’de idari birim olarak tanımlı olmayan ayrılma-katılmalar bulunması dolayısıyla da sıkıntı yaşanmakta olduğunu belirtmiştir. Buna göre, bu belediyeleri katıldıkları yerden ayrıştırarak, düzenleme öncesi duruma göre nüfuslarını sağlıklı bir şekilde belirlemenin mümkün olamayabileceğine değinmiştir.

Sn. GÖK tarafından dile getirilen bir başka sıkıntı, bir yerleşim yerinin bir belediyeye bağlanmasından sonra tüm kontrol ve inisiyatifin belediye elinde olmasıdır. Bu durumda, belediyeler tarafından tesis edilebilecek bazı düzenlemeler sonucunda adres kodlarının bir kısmı görülememektedir. Sn. GÖK kurumumuzun ihtiyacının toplu bir bilgi değil, TC Kimlik Numarası bulunan fert bilgisi olduğunu da ifade etmiştir. Buna göre, sorunun en sağlıklı çözümü; şayet NVİGM tarafından sağlanabilirse, 6360 ve 6447 sayılı yasalar ile 5393 sayılı Kanun’un 11 inci maddesine göre (8 inci maddeye göre alınmış bir belediyenin başka bir belediyeye katılımıyla ilgili kararlar dahil) yapılmış katılmalar hariç; 31 Aralık 2013 tarihli idari bölünüşün TÜİK’e verilmesi olacaktır.

Bu kapsamda, TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı Nüfus ve Göç İstatistikleri Grup Sorumlusu V. Sn. Metin AYTAC, dönüşüm işleminin NVİGM tarafından sağlanacak bir anahtar marifetiyle yapılabileceğini belirtmiştir.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü’nden Sn. Şerife AKTAŞ kurumumuza 24 Kasım 2013 tarihli bir fert datası verebileceklerini belirtmiştir. Ancak bu durumda 24 Kasım tarihli Mernis ile 31 Aralık tarihli Mernis’in karşılaştırılarak ekleme ve çıkartma yapılması gerekmektedir. Bu ilişkinin nasıl kurulabileceği konusu görüşülmüştür. Sn. AKTAŞ yanmış-yıkılmış ya da içi boş olan yerler dışında adres numaralarının değişmeyeceğini belirtmiştir.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü’nden Sn. Göksel TOKER belediye nüfuslarının tespit edilebilmesine yönelik olarak kapanan belediyelerin mahalle olarak bağlanmış olmasından yola çıkarak bir öneride bulunmuştur. Buna göre, mahalle isimleri kullanılarak, katılan belediyeler, eski durumlarına dönüştürülebileceklerdir.

Demografi İstatistikleri Daire Başkanı Sn. Şebnem BEŞE CANPOLAT mevzuatımıza göre 2013 idari bölünüşüne göre sonuç açıklanması gerektiğini ancak Yüksek Seçim Kurulu’nun sürece girmesiyle birlikte bir zorluğun ortaya çıktığını ifade ederek, nüfusun çok hareketli olması nedeniyle 37 günlük farkta birçok değişikliğin oluşmasının mümkün olduğunu bildirmiştir. Muhtemel bir çözüm önerisi olarak Sn. TOKER’in önerisinin değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Sonuç

Sn. Göksel TOKER'in önerisinin öncelikle Sn. CANPOLAT tarafından TÜİK Başkan Yardımcısı Sn. Enver TAŞTI'ya sunulması, uygun görülecek olursa Başkanlık nezdinde görüşülmesi ve bu süreçte konunun TÜİK Bilgi ve İletişim Teknolojileri Daire Başkanlığı tarafından uygulanabilirliğinin incelenmesine karar verilmiştir.

Dr. Şebnem BEŞE CANPOLAT
Daire Başkan V.

EK: İmza Listesi (1 sayfa)

22/01/2014 tarihli Toplantı Katılım ve İmza Çizelgesi

Adı	Soyadı	Unvanı	İmza
Dr. Şebnem	BEŞE CANPOLAT	DEİD Başkan V.	
Mustafa	ADIGÜZEL	NVİGM/ Daire Başkanı	
Rahmi	KÖSE	MİGM / Daire Başkanı	
Şerife	AKTAŞ	NVİGM / Şebe Müdürü	
Göksel	TOKER	NVİGM / Çözümleyici	
Ali	GÜN	TÜİK/DEİD / NGİG/ İstatistikçi	
M.Gürleyen	GÖK	TÜİK/DEİD / NGİG/ VHKİ	
Metin	AYTAÇ	TÜİK/DEİD / NGİG/ İstatistikçi	
Cengiz	TAYFUN	TÜİK / BİTD/Uzman	
L.Nilgün	HAVUR	TÜİK/DEİD / NGİG/ Bilgisayar İşletmeni	